

DARIUSZ PRAŻMO

ur. 1964; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, współczesność
Słowa kluczowe	Lublin, współczesność, cegielnie w Lublinie, cegielnictwo, cegielnicy, kolekcjonerstwo, zbieranie cegieł, cegły z sygnaturami, projekt Lubelskie cegielnie. Materia miasta

Dzielę się cegłami

Posiadam już dużą wiedzę na temat cegieł, cegielnictwa, miejsc, w których cegły się znajdują. Większość cegieł, które znajdują się w ścianie wmurowanej w Centrum Spotkaniu Kultur, mam zdublowane, więc dzielę się tymi cegłami z miłośnikami cegieł z Polski, z Europy. Niedawno przyjechał zbieracz cegieł ze Lwowa i otrzymał ode mnie dziesięć cegieł charakterystycznych dla Lublina, dziewiętnastowiecznych, i z lat 30. Niedawno przyjechał kolega z Warszawy, który dla siebie i dla drugiego kolegi wziął też po kilka cegieł. Jedna z cegieł z napisem „Lublin I.B.”, którą pierwszy raz znalazłem dwa lata temu, trafiła jako puchar na zawody rangi mistrzostw Polski w bike polo. To były mistrzostwa Polski, ale o randze międzynarodowej, wygrała je ekipa z Warszawy i ona taki puchar otrzymała, co mnie niezmiernie cieszyło. Sugerowałem organizatorom, żeby jakimś sprejem pomalowali ją na złoto, ale jednak nie posłuchali się, podarowali taką surową. Nie byłem na samej uroczystości wręczenia tej cegły, ale widziałem na filmiku, że zwycięzcy bardzo się cieszyli z takiego pucharu. Jest to sport oczywiście niskobudżetowy, więc organizatorzy szukali jakichś oryginalnych pomysłów na nagrodę i ta cegła akurat wpisywała się i tą sygnaturą miejsca rozgrywania tych zawodów, i tym „I.B.”, które może sugerować pierwsze miejsce, a „B” ma związek z nazwą po angielsku roweru – bicycle, więc fajnie się to wkomponowało.

Nadal zbieram cegły, już nie tak chaotycznie, łąpczywie, jak na początku. Jeżeli trafię na jakąś w lepszym stanie niż te, które mam, to oczywiście sobie taką cegłę biorę. Ale ciągle odnajduję nowe cegły, bo mam dużo informacji o cegielnikach, do których nie mogę przypasować jeszcze cegieł. W XIX wieku było bardzo dużo tych cegielników, zmieniali się, wynikało to z krótszych okresów dzierżawy i za każdą taką zmianą dzierżawcy szła przeważnie zmiana sygnatury. Poza tym formy, w których wytwarzano cegły, ulegały zniszczeniu, więc po wytworzeniu iluś tam tysięcy czy

milionów cegieł, należało taką formę wymienić. Ta forma była zbudowana z drewna, więc pod wpływem warunków atmosferycznych, wody, gliny, i użycia, często gdzieś tam upadła, więc była wymieniana, a jednocześnie była tworzona nowa sygnatura. Więc posiadam cegły, które zostały wytworzone w tej samej cegielni, a mają troszeczkę inne sygnatury. Wynika to z tego, że twórca tych sygnatur często był przypadkowy i nie zrobił tak zwanego lustrzanego odbicia, przez co wynikają pewne błędy w tej sygnaturze, że te litery są jakby niewłaściwie pokazane, lub rozstęp między inicjałami na niektórych ceglach jest na przykład dwa centymetry, a mam takie cegły, gdzie jest dziesięć centymetrów, więc widać, że to była już zupełnie inna forma.

Także takie ciekawostki też kolekcjonuję i myślę o tym, żeby w przyszłości te cegły komuś podarować. Myślę też cały czas o instytucjach lubelskich, jak Ośrodek Brama Grodzka, bo sądzę, że dla turystów, którzy przyjeżdżają do Lublina, fajnym elementem byłoby, gdyby podczas przejścia trasą podziemną pod Trybunałem mogli zapoznać się przynajmniej pobieżnie z historią cegielnictwa, żeby mogli dotknąć tego artefaktu, jakim jest cegła. Więc ciągle temat na wykorzystanie pozostałych cegieł, które mam, jest otwarty, szukam odpowiedniego miejsca – będą jakieś propozycje, to chętnie cegły podaruję kolejnej instytucji.

Data i miejsce nagrania	2018-06-08, Lublin
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"